

ทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

Personnel's Attitudes toward the Administration According to the Principles of
Good Governance of School Administrators under Roi Et Provincial
Administrative Organization

ดลฤดี วินธิสา
ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย
Donludee Wintisa
Theeraphat Thinsandee
Faculty of Education Mahamakut Buddhist University
Email: donludeewintisa@gmail.com

วันที่รับบทความ: 12 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 16 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ: 18 เมษายน 2566

Received: March 12, 2023; Revised: April 16, 2023; Accepted: April 18, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด 2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน และ 3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 120 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบบสอบถามเป็นลักษณะตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด (Open-ended) ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนข้อเสนอแนะ พบว่าผู้บริหารควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานทั่วไป ควรอบรมให้บุคลากรได้ทราบในระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานของกรมส่งเสริมการปกครอง

ท้องถิ่นเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรสร้างทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

คำสำคัญ : ทัศนคติ, หลักธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

Abstract

This research has the following objectives: 1. To study the attitudes of personnel towards the administration according to the principles of good governance of educational institute administrators under the Roi-Et Provincial Administrative Organization. 2. To compare the attitudes of personnel towards the administration according to the principles of good governance. of school administrators under the Roi Et Provincial Administrative Organization with sex, education level and 3. to collect suggestions of personnel on the administration according to the principles of good governance of school administrators under the Roi Et Provincial Administrative Organization. Population The population used in this study was teachers and educational personnel Under the Roi Et Provincial Administrative Organization, 120 people. The sample group was 92 people. Tools used in this research. The researcher has prepared the tool as a questionnaire. (Questionnaire), which was a checklist, rating scale, and open-ended questionnaires. Personnel's Attitudes toward the Administration According to the Principles of Good Governance of Educational Institution Administrators under Roi Et Provincial Administrative Organization according to the opinions of the respondents Overall, it was at a high level. The results of comparing the attitudes of personnel towards the management according to the principles of good governance of school administrators under the Roi Et Provincial Administrative Organization classified by sex, level of education and work experience There is no difference whatsoever. As for suggestions, it was found that administrators should apply good governance principles in school administration more. especially general administration Should train personnel to be aware of the regulations on the administration of the Department of Local Administration so that the administration goes in the same direction. Moral attitudes should be created. ethics to occur to personnel in order to encourage them to consider the common interests rather than personal interests.

Keywords: Attitudes, Good Governance, Roi Et Provincial Administrative Organization

บทนำ

การจัดการศึกษาได้มีการนำหลักบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษานับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษา ได้ตระหนักถึงความเข้มแข็งและความมั่นคงของประเทศซึ่งมาจากการพัฒนาของคนในชาติ ได้อาศัยระบบการศึกษาที่ครอบคลุม เข้มแข็ง มีคุณภาพและประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 บัญญัติไว้ว่า ในการจัดการศึกษาให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วม และให้มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาให้มากที่สุด ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอิสระในการบริหารงานและใช้ดุลยพินิจของวิชาชีพในการจัดการสถานศึกษานั้นๆ ให้มากขึ้น ซึ่งการบริหารงานในสถานศึกษาต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำงาน มีวิสัยทัศน์ และ ที่สำคัญต้องเป็นบุคคลที่มีสภาวะผู้นำสูงและสามารถใช้สภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะบริหารงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545, หน้า26) ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 คือ สภาวะผู้นำของผู้บริหาร และบุคลากรครูในสถานศึกษาผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์ มีความจำเป็นที่จะใช้สภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยสามารถปรับตัวให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างยุติธรรม มีการกระจายความรับผิดชอบ ซึ่งจะทำให้บุคลากรในสถานศึกษายอมรับในตัวผู้บริหารมาก มีความเชื่อมั่นชื่นชมยินดียอมรับเป้าหมายค่านิยมและวัฒนธรรมของสถานศึกษา มีความเต็มใจและตั้งใจอุทิศตน ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถและมีความต้องการที่จะคงความเป็นสมาชิกอยู่ในสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารจึงจำเป็นต้องยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม มีความโปร่งใส ได้รับการยอมรับและเชื่อถือ ปัจจุบันยังพบว่าการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนนำสำคัญนั้น มีการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพียงในระยะเริ่มต้น และผู้บริหารสถานศึกษายังคงบริหารด้วยวัฒนธรรมของการทำงานแบบเดิม ยึดตัวบุคคล คือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลักมากกว่าการทำงานเป็นทีม ทำให้เกิดปัญหาการร้องเรียนถึงการไม่ได้รับความเป็นธรรม ความไม่โปร่งใสในเรื่องของการบริหารงานการเงิน และการพัสดุ ขาดการตรวจสอบและ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประสานความร่วมมือกับองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว และองค์กรต่างๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการขาดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการในสถานศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2550 : 15)

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560 – 2564) โดยได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไว้ 10 ยุทธศาสตร์ ซึ่งในยุทธศาสตร์ข้อที่ 6 เป็นเรื่องของการบริหารการจัดการประเทศ ได้กำหนดไว้ว่าบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านระบบการบริหารงานและบุคลากร มีการบริหาร

จัดการภาครัฐที่โปร่งใส ประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจและแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น (พระพิชาญ สุ่มงคโล(ภูทาน) และคณะ 2563 : 326)

โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 7 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 120 คน ซึ่งปัจจุบันพบว่า การบริหารงานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ในการดำเนินงานที่ผ่านมายังมีปัญหาบางด้านเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ สร้างความขัดแย้งในโรงเรียน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่ทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ยังมีข้อบกพร่อง ในการบริหารงานในเรื่อง ความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมของบุคลากรต่าง ๆ มีความขัดแย้งกัน หากไม่รีบแก้ไขจะทำให้เกิดปัญหาที่ร้ายแรง ก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพการศึกษาและไม่เกิดผลดี ต่อทางราชการ ส่งผลให้การบริหารไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากผู้บริหารดำเนินการบริหาร จัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารได้ดียิ่งขึ้น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด, 2565)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

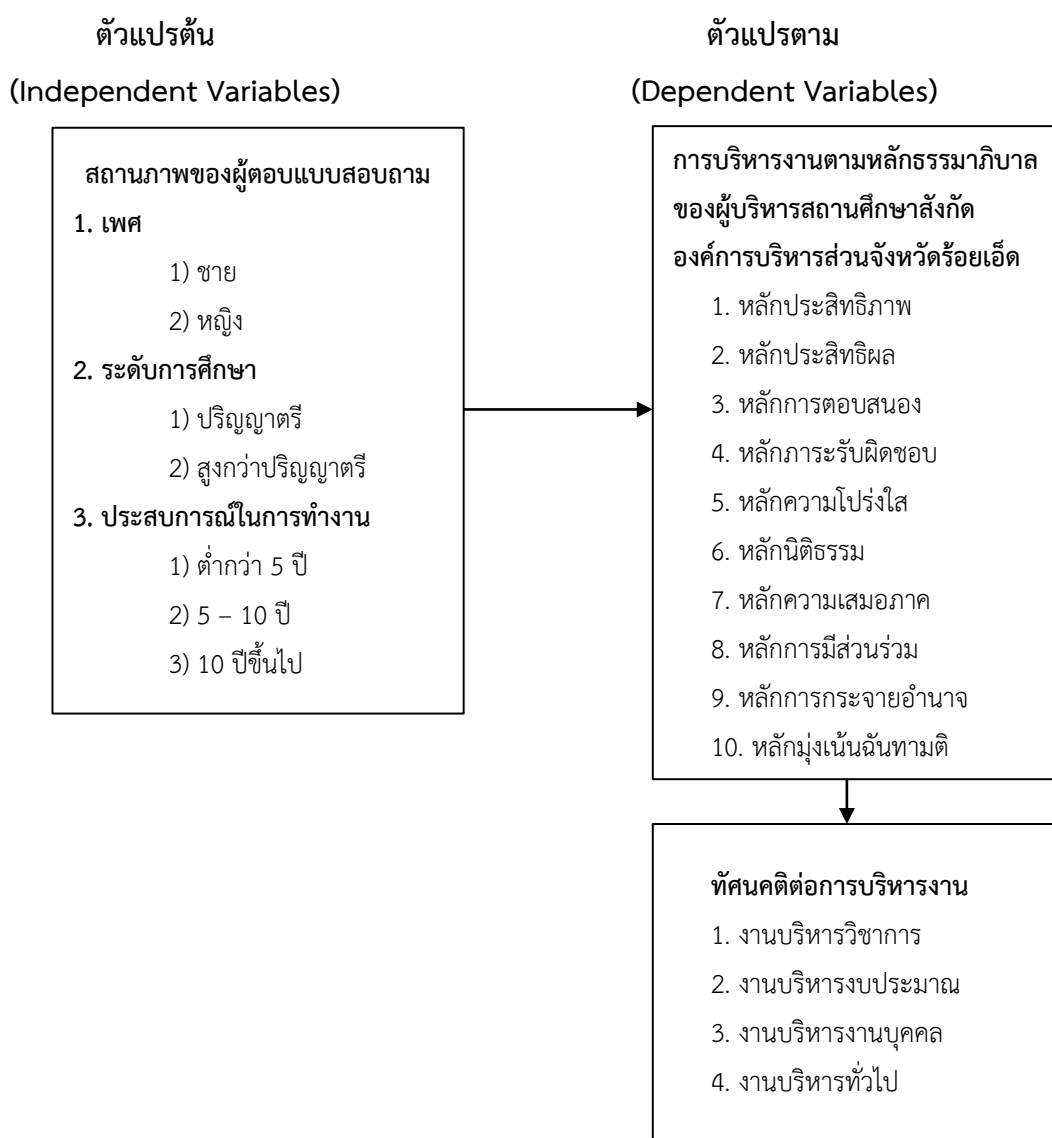
สมมติฐานในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยเชิงบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยให้กำหนดสมมติฐาน ไว้ดังนี้

ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ ระดับการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาล จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถที่จะบูรณาการ เข้ากับคู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552 : 8 - 9) ได้แก่ 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักนิติธรรม 7) หลักความเสมอภาค 8) หลักการมีส่วนร่วม 9) หลักการกระจายอำนาจ 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ เขียนเป็นแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรที่ศึกษา

1. ประชากร คือ ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 120 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan, 1970 (อ้างถึงในธีร วุฒิ เอกะกุล, 2543) จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 92 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วจึงทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบบสอบถามเป็นลักษณะตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 10 หลัก คือ 1. หลักประสิทธิภาพ 2. หลักประสิทธิผล 3. หลักการตอบสนอง 4. หลักการระมัดระวัง 5. หลักความโปร่งใส 6. หลักนิติธรรม 7. หลักความเสมอภาค 8. หลักการมีส่วนร่วม 9. หลักการกระจายอำนาจ 10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้กำหนดค่าคะแนน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับทัศนคติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับทัศนคติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับทัศนคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบปลายเปิด (Open – ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดพร้อมด้วยแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121) ดังต่อไปนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีทัศนคติในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับ น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายต่อทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน โดยใช้ตามลักษณะของตัวแปรคือการ ทดสอบ (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองตัว และการทดสอบ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามตัวขึ้นไป ถ้าพบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4. วิเคราะห์และสรุปผลแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2548 : 19)

2. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า t-test ในการเปรียบเทียบตัวแปรอิสระสองกลุ่ม และ ค่า F-test ในการเปรียบเทียบตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป

ผลการวิจัย

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 92 คน จำแนกตามเพศพบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 และชายจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 64.10 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50 ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 ประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 การนำเสนอตารางและภาพ ดังนี้

2. ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามระดับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับทัศนคติ			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ	แปลผล
1 หลักประสิทธิภาพ	4.15	0.47	1	มาก
2 หลักประสิทธิผล	4.00	0.53	2	มาก
3 หลักการตอบสนอง	3.96	0.48	3	มาก
4 หลักการรับผิดชอบ	3.77	0.54	9	มาก
5 หลักความโปร่งใส	3.90	0.53	4	มาก
6 หลักนิติธรรม	3.85	0.48	6	มาก
7 หลักความเสมอภาค	3.79	0.46	7	มาก
8 หลักการมีส่วนร่วม	3.78	0.48	8	มาก
9 หลักการกระจายอำนาจ	3.71	0.47	10	มาก
10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.90	0.49	5	มาก
รวมเฉลี่ย	3.88	0.49	-	มาก

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ หลักประสิทธิภาพ,หลักประสิทธิผล,หลักการตอบสนอง,หลักความโปร่งใส,หลักมุ่งเน้นฉันทามติ,หลักนิติธรรม,หลักความเสมอภาค,หลักการมีส่วนร่วม,หลักการรับผิดชอบต่อสังคมและหลักการกระจายอำนาจ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะคือทักษะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหารควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานทั่วไป ควรอบรมให้บุคลากรได้ทราบในระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรสร้างทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยการนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของตนเองและจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ รองลงมาคือ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักความโปร่งใส หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หลักนิติธรรม ความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการรับผิดชอบต่อสังคม และส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการกระจายอำนาจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1) ด้านหลักประสิทธิภาพ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักประสิทธิภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารดำเนินงานตอบสนองความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

2) ด้านหลักประสิทธิผล การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักประสิทธิผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสามารถ

แนะแนวทาง/แก้ไขปัญหการทำงานหรือแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานของหน่วยงานและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหาร บริหารราชการและออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม

3) ด้านหลักการตอบสนอง โดยภาพรวมพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการตอบสนองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารปฏิบัติราชการได้อย่างมีคุณภาพและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตอบสนองความคาดหวังความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างได้

4) ด้านการรับผิดชอบ โดยภาพรวมพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการตอบสนองในภาพรวมระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อภาระการกระทำของตนเอง รวมถึงตระหนักและสำนึกในสิทธิและหน้าที่ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยมอบหมายงานให้บุคลากรตามความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสมและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และ ผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้

5) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า เมื่อพิจารณาภาพรวมระดับมาก การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานจัดซื้อจัดจ้างและงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้ รวมถึง ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

6) ด้านหลักนิติธรรม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนิติธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนเสนอส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารใช้อำนาจตามกฎหมายเปรียบเทียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาในการบริหารงานด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ

7) ด้านหลักความเสมอภาค การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความเสมอภาคในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนให้บุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม เท่าเทียมและทั่วถึง

8) ด้านหลักการมีส่วนร่วม การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหาร

สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ครู นักเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน

9) ด้านหลักการกระจายอำนาจ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการกระจายอำนาจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารเปิดโอกาสให้หัวหน้างานพิจารณาผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสายงานตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมอบอำนาจในการดำเนินงานให้หัวหน้าฝ่ายตามความรู้ความสามารถ

10) ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมุ่งเน้นฉันทามติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการสร้างข้อตกลงการปฏิบัติงานร่วมกันและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของบุคลากรเพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3 ข้อเสนอแนะทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานทั่วไป ควรอบรมให้บุคลากรได้ทราบในระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรสร้างทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยการนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของตนเองและจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เป็นเลิศและแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของ **จุฑาทาญจน์ เก่งกลกิจ (2564)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักความเสมอภาค หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติหลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง และหลักประสิทธิภาพ ตามลำดับ สอดคล้องงานวิจัยของ **นิกร คำลุ่ม (2564)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านประสิทธิภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการตอบสนอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปริญญา ยกพล 2563** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับ มากที่สุด 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิต มากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิต มากไปหาน้อยได้ดังนี้ด้าน หลักความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรมตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภาธรณ์ สิริวรรณกุล (2561)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลกระทบต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลกระทบต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมรายด้านอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **มนธกานต์ สุตาเดช และคณะ (2560)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ มีระดับมาก รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักความโปร่งใส มีระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อนุภาส มังสระหุ (2560)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลทุ่งกุลา อำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตาม

หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลทุ่งกุลา อำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความ โปร่งใส และ ด้านหลักคุณธรรม

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนต่อการบริหารงาน ตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระพิชาญ สมมงคล (ภูประทาน) และพระครูวิจิตรปัญญารักษ์ พระครูชัยรัตนกร (2563)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัด กาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรนาถ ภูริเศวตกำจร อนันต์ ไกรบำรุง ขนิษฐา แก้วเอียด ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดของครูผู้สอนจำแนกตาม ระดับการศึกษา, ประสบการณ์ในการ ทำงานและขนาดของสถานศึกษาพบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **จุฑามาศ ภูสง่า (2560)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และ ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน **พระอดิศักดิ์ สารโท (เดือนสันเทียะ) (2557)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นการเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารและรองผู้บริหาร/หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอย่าง ยั่งยืน ผู้บริหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการกำหนดให้มีระบบ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักธรรมาภิบาล มีความเหมือนหรือความแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

2.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหาร

2.3 ศึกษาความมีประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วาณิชขันธ์. (2548). **สถิติสำหรับนักวิจัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑาทาญจน์ เก่งกลกิจ. (2564) การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขา บริหารการศึกษา**, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑามาศ ภูสง่า (2560). **การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่1. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิกร คำลุน. (2564). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3**. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา**, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ภาธรณ์ สิริวรธกิล. (2561). **การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**, **วิทยานิพนธ์สาขาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระพิชาญ สมมงคล(ภูทาน), พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ และ พระครูชัยรัตนกร. (2563). **แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์**. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**, 10 (2) : 313 - 324.

พระอดิศักดิ์ สารโท (เดือนสั้นเทียะ) (2557). การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต(การบริหารจัดการคณะสงฆ์)**, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุดาเดช และคณะ (2561). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดร้อยเอ็ด, **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**, 7(1) : 1 - 11.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). **การจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.(2565).รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ.สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2565 จาก : <https://www.pao-roiet.go.th/>